

KROLOWANIE (93) *sb n*

krolowanie (92), **krolewanie** (1); krolowanie : krolewanie *OpecŻyw* (3 : 1).

Pierwsze o pochylone, drugie jasne; a jasne; oba e pochylone.

sg *N* królowni(e) (7). ◇ *G* królowniã (65); -ã (61), -a (2), -(a) (2); -ã : -a *Leop* (8 : 1), *BudBib* (10 : 1). ◇ *D* królowniu (2). ◇ *A* królownié (12); -é (2), -(e) (10). ◇ *I* królowni(e)m (1) *RejZwierc*, królowaním (1) *SkarKazSej*. ◇ *L* królowniu (5).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVIII w.

1. *Sprawowanie władzy królewskiej, okres panowania; regnum PolAnt, Vulg* (75) : Turecki Cefarz [...] odefłał mię z thákowym pofelstwm/ ábym iáfności wálzey/ imieniem iáfności iego/ winfzował wfzego dobrego/ fzczeńliwego ná długie czafy pánowania fortunnego krolowánia. *BielKron* 331v, 329, 332 [2 r.]; *KwiatKsiąż* A3; *RejAp* 55; *SarnStat* 3; *SkarKaz*)(4; *SkarKazSej* 677b.

krolowanie czyje [w tym: *G sb i pron* (33), *pron poss* (12), *ai poss* (10)] (55): *MetrKor* 34/135v; *OpecŻyw* [194]; Za panowaniá námilofciwffego Zygmunⁿta Krola Polfkiego/ Roku iego Krolowaniá 18. Lata bożego 1524. *ForCnR* E3v; *BielŻyw* 149; Roku pierwfego Krolowaniá Cyrułowego [*Anno primo regnante Cyro*] Krol Cyrus przykazał dom Páńfki [...] budowác *Leop* 3.*Esdr* 6/24, 4.*Reg* 12/1, 17/6, 1.*Esdr* 6 arg, 3.*Esdr* 5/72, 6/17 (9); *BibRadz* I 196a marg, 4.*Reg* 18/9; *RejZwierz* 1v; *OrzRozm* E4; *BielKron* 69v, [84²]v, 87v; *OrzQuin* V2; *BiałKaz* D2; *BudBib* 1.*Par* 26/31, 2.*Par* 15/19, 16/1, 12, 1.*Esdr* 8/1 (11); *CzechRozm* 124, 132, 136, 136v, 139 (9); *ModrzBaz* 21, 102; fkazujemy [...] áby [...] Połłow ná Séym Wálny nie wfęcý obiérano/ iedno ták wiele/ iáko przedtym obiérano zá fczęfnego [!] królownia przodków náfzych [*regnantibus feliciter praedecessoribus nostris JanStat* 117] *SarnStat* 42; Roku Bożego M.D. LXXX Dżiewiątego/ Królownia náfzego Roku wtórego. *SarnStat* 876, 1037, 1044, 1066, 1178, 1186 (9); Y Sálomon początki krolowánia fwego budowánim kościoła y zbieránim nań máteryi poświęcił. *SkarKazSej* 679a. Cf *W połączeniu szeregowym*.

krolowanie nad kim (4): *Leop* 4.*Reg* 10/36; Dokądże ty płákác będziesz Saulá á iam go odrzucił od krolowaniá nád Izráelem [*a regnando super Israel*]? *BudBib* 1.*Reg* 16/1, 3.*Reg* 6/1; *SkarKazSej* 689a.

G bez przyimka w funkcji okolicznika czasu (1): Sftáło fie to krolownia Amázyałzá roku pánowania iego lat XIII. *BielKron* 87v.

W połączeniu szeregowym [czyje] (1): Papiesz iuż ná ten tás nie niemyflił o rozmnożeniu chwały y Krolestwá Bożego/ iedno thylko iákoby rozmnożył chwałę/ moc/ y krolowánie fwoie po wfzyfthkim fwiećie. *KrowObr* 33.

Szereg: »krolowanie i panowanie« (2): wiećie żo zá Krolowánia/ y pánowania iego. [...] vwoiennych potrzebách Pan Bog was fzczeńcił *BiałKaz* D2; *ModrzBaz* 102.

Iron. (1): Straczil to lwik Czo ma kotek Bo twoie krolowanie Siedzicz w tei klozie moy panie A wfíficzi o tobie radzą Chocziacz i iefcz dolicz dadzą *RejRozm* 407.

a. *O Bogu* [czyje] (8) : Oto krol/ pán ij buog nafs/ wynidzmy a zabieżmy iemu/ iego krolówniu konietz niebędzie. *OpecŻyw* 167; *RejPs* 68; *CzechRozm* 186; *SkarŻyw* 363, 504; *CzechEp* 328.

Szeregi: »moc i krolowanie« (1): ná czeńć y chwałę Bogá wtroycy iedynego/ którego [!] moc y krolowánie ná wieki wiekom. Amen. *SkarŻyw* 312.

»krolowanie a panowanie« (1): Iako ieft ofświecenie wnas flowa bożego/ y też krolowanie á panowanie ducha świętego y woléy fynda bożego *SeklKat* S3.

2. *Pobyt w królestwie niebieskim, wieczna szczęśliwość z Bogiem* (10) :

krolowanie przy kim (1): czekáią w rośkofzy powstania ųwego y s ciáły ųwemi/ á onego iuż wiecznego krolowánia ųwego przy Pánu ųwoim *RejAp* 168v.

krolowanie z kim (7): *BierRaj* 20; Dáy nám mily panie Z nalfych grzechow powstanié/ A s tobą krolowanijé. *OpecŻyw* 171v; *SeklPieś* 16; *ArtKanc* F17v, M5v, V3; *PowodPr* 35.

Wyrażenia: »krolowanie w niebie« [szyk 1 : 1] (2): Pan Bog tobie [...] ty żywoty świętych podaie: ábyś fie/ o ųtanie świętych Bożych po śmierci/ y o krolowaniu wniebie duż ich vkrzepczył. *SkarŻyw* A4; *ArtKanc* M5v.

»wieczne, na wieki krolowanie« (2 : 2): day tu dobre pomyślkanye a potim ųtobą wyeczne krolyowane. *BierRaj* 20; *OpecŻyw* 154; *SeklPieś* 16; *RejAp* 168v.

3. *Władza, godność królewska* (6) : Też y brátá ųwego włańnego Smerdyn zábił dla krolowánia *BielKron* 114, 117v, 118v; iáko im Pan Bog błogóųławił/ y ludowi onemu ktory ná ten čás pod krolowánim ich był. *RejŻwierc* 42v; QVASI EX CONTRACTV zową, iáko gdy Królowie przez poųly ųtánowią małżeńųtwá ųwé: álbo téż gdy fie o Królowánié ųtáráią przez poųly, y condicię przymuią. *SarnStat* 1267.

Szereg: »krolowanie i zwirzchność« (1): krolowie [...] podáwáią pod nogi iey krolowánie y zwirzchnośći ųwoie *RejAp* 145.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (2) : Rectio – Rządzenie, krolowanie. *Calep* 906b, 906b.

Synonimy: panowanie, władanie.

Cf **BEZKROLOWANIE, KROLESTWO, KROLOWAĆ**

AK